

BUDAPESTI OBSITOS

AZ MH BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJA KIADVÁNYA

16. évfolyam 3. szám

2014. május – június

Főhajtás a hősi halottak emléke előtt

1973. április 7. 11 óra 45 perc Dél-Vietnam. Szolgálatteljesítés közben lezuhant a Vietnami Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság (NEFB) helikoptere. A balesetben a bizottság magyar tagozatának két tisztje, *Dylski Aurél* határőr-százados és *Cziboly Csaba* főhadnagy, valamint további hét – indonéz, kanadai, vietnami és amerikai – katona életét vesztesztette.

A Magyar - Vietnami Baráti Társaság (MVB) Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság Tagozata 2014. április 7-én 11.45 órakor tartotta katonai tiszteletadással egybekötött megemlékezését és koszorúzását Budapesten a Farkasréti temetőben. Rendezvényükkel a hősi halottak emlékét, a bajtársiasság szellemének erősítését, a küldetésben részt vettek összefogását és a hasonló nemzetközi szerepvállalásban részt vevők előtti tisztelgésüket juttatták kifejezésre. Megemlékezésüket nem a Hősök napján, a magyar hősök emlékűnnepén, hanem évente két tisztársuk hősi halálának időpontjában rendezik, mert helytállásuk példaértékű és a személyes hagyományörzés része. Az idei koszorúzás jelentőségét emelte *Dylski Aurél* határőr őrnagy 75. születésnapja, valamint az MVB megalakulásának 25. évfordulója. A megemlékezésen lerótták kegyeletüket a Honvédelmi Minisztérium, a Belügyminisztérium, a Honvéd Vezérkar, a Vietnami Szocialista Köztársaság Budapesti Nagykövetsége, a belügyi nyugdíjasok, a NEFB Dél-Vietnamban szolgált egykori tagjai és az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja képviselőiben megjelentek. Ott volt *Dylski Aurél* özvegye és egykori közvetlen munkatársa is. A megemlékező beszédet *Gergely László* tartalékos főhadnagy mondta:

„Egy év után újra itt állunk, hogy tisztelgjünk *Dylski Aurél* őrnagy és *Cziboly Csaba* százados emléke előtt, akik 41 éve, 1973. április 7-én e percekben, hadműveleti területen, szolgálatteljesítés közben haltak hősi halált a dél-vietnami Lao Bao-ban kijelölt szolgálati helyükre történt utazásuk során.

Majd negyedszázada, talán 1990-ben, vagy 91-ben, itt, és ugyanezen az áprilisi napon történt. Az emlékezés virágainak elhelyezése után szótlanul, emlékeinkbe merülve indultunk kifelé a Farkasréti temetőből, amikor a nagy csendet ifjabb *Dylski Aurél* szomorú, szinte segélykérő kérdése törte meg: „Miért kellett meghalnia az Apámnak?” Megrázó volt ez a jajkiáltás. Akkor, hirtelenjében csak azt tudtuk mondani, amit ő is tudott: „mert légi szerencsétlenség érte azt a helikoptert, amelyen három katonatársával utazott kijelölt ellenőrző pontjuk megtekintésére”. A kérdés azóta sem hagy nyugodni, s időről időre fel-felbukkan emlékezetemben. Az utóbbi évek során kutathatóvá vált korabeli diplomáciai üzenetváltások, katonapolitikai elemzések, és személyes visszaemlékezések tanulmányozása útján közelebb kerülhettünk e tragédia okainak, és bekövetkezése körülményeinek pontosabb megismeréséhez.

1973-ban azzal az őszinte hittel indultunk Dél-Vietnamba, hogy a négyéves tárgyalások eredményeként elért, törékeny

tűzszünetet a Vietnamban szembenálló feleknek hamarosan sikerül békévé kovácsolniuk. Békévé, amelyet a NEFB tevékenysége is elősegíthet majd. Nem így történt. Akkor nem tudtuk, nem tudhattuk még, hogy a harci cselekmények tovább folytatódnak, s hogy a Párizsi Egyezményben meghatározott dél-vietnami demokratikus választások terve ugyanúgy meghúszul majd, mint a Franciaországgal megvívott első vietnami háborút követően. Az 1954-es Genfi Egyezmény azt rögzítette, hogy Vietnam újraegyesítése kérdésében 1956 júliusában általános, demokratikus választásokat kell tartani a szétszakított ország mindkét részén. E tervből semmi sem valósult meg, mert a Dél-vietnami Köztársaság a választások megrendezését elszabotálta. 1973-tól is az eredeti tervektől eltérően íródott tovább a vietnami történelem.

A Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság felállításáról is döntő Párizsi Egyezménynek megfelelően 38 pontot jelöltek ki a tűzszünet megsértését vizsgáló, a hadifogolycsere ellenőrzését és felügyeletét ellátó, valamint a hadianyagcsere beléptető pontokon ellenőrzést végző csoportok állomáshelyeül. Ezek közül 32 a Dél-Vietnami Köztársaság területén volt, 6 pedig – ezek között *Dylski Aurél*é is – a Dél-Vietnami Ideiglenes Forradalmi Kormány, a DIFK ellenőrzése alatti térségekben. Ma már kijelenthetjük, hogy a laoszi határ mentén fekvő Lao Bao-ban, az Észak és Dél-Vietnamot elválasztó demilitarizált övezettől néhány kilométerre kijelölt NEFB ellenőrző pont az egyik legveszélyesebb volt. Jelentős katonai erő koncentráldott ebben a térségben, ahol gyakoriak voltak a légtér-sértő felderítő repülések. Nem véletlen, hogy Lao Bao volt az a szolgálati hely, amelynek megnyitására a legutolsóként, a tűzszüneti megállapodás aláírása után több mint két hónappal kerülhetett volna csak sor. A NEFB delegációjának tagjai április 7-én Quang Tri-i bázisukról indultak kijelölt állomáshelyükre. A NEFB szállítási feladatait – mint

ezen a napon is – ezüst színűre festett, UH1-H típusú helikopterek látták el. Olyan gépek, amelyek néhány hónappal korábban még – terepszínű festéssel – a dél-vietnami gerillák elleni háború géppuskákkal, s ha kellett, rakétavetőkkal ellátott, a vietnami háború szimbólumává vált, halált osztó, félelmetes harci eszközei voltak. 1965 ősztől hét ezer ilyen helikopter szolgált a kommunista erők elleni háborút.

A NEFB delegációt szállító két helikopter közül az elsőn kilencen utaztak, köztük a bizottság négy tisztje: két magyar bajtársunk, egy-egy kanadai és indonéz, valamint két DIFK-es (Dél-Vietnami Ideiglenes Forradalmi Kormány) tiszt, és a gép háromfős személyzete. Khe Sanh térségében, a célponttól mindössze 20 kilométernyire, a helikopterek – mindmáig ismeretlen okokból – 110-120 fokban szögben letértek a 9. számú országút felett kijelölt repülési útvonaltól. És ez végzetesnek bizonyult. A DIFK által biztonságosan repülhetőknek nyilvánított sávától nagy távolságban a dzsungel-erdő sűrűje felett felbukkanó gépeket ellenséges helikopterekként azonosították a térségben tartózkodó katonák, s tüzet nyitottak rájuk. Az Aurélt és Csabát is szállító első helikopter, amelyet rakétatalálat ért, lezuhant, s annak valamennyi utasa életét veszítette. A kézi- és könnyű gépfegyver-sorozatokat kapott másik gépnek sikerült kényszerleszállást végrehajtania.

A szerencsétlenséget követően, kanadai kérésre, az amerikai légierő a thai-földi Udorn légi támaszpontból felszállt DC-130-as repülőgépről indított, Ryan 147 Firebee típusú, pilóta nélküli felderítő gépet küldött a térség fölé. A katasztrófa helyszínéről készített fotók elemzése során az nyert megállapítást, hogy a NEFB tisztjeit szállító gépek legalább 50 kilométerre tértek le az engedélyezett repülési útvonaltól. A kényszerleszállást végrehajtó helikopter pilótája a tragédiát követő napokban történt meghallgatása során megerősítette a kijelölt útvonaltól való letérés tényét.

A helikoptert a Dél-Vietnami Ideiglenes Forradalmi Kormány által ellenőrzött terület felett, Sztréla-7 típusú szovjet, hő kereső, kézi indítású rakétával lőtték le, de erről a tényről a hazai közvélemény az igazságnak megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a rendszerváltásig hivatalosan nem tudhatott, csak annyit, hogy légi szerencsétlenség történt. Évekkel a rendszerváltás után történt először említés nyilvánosan arról, hogy tényszerűen mi is történt azon a végzetes napon, Lao Bao térségében.

Ezért is volt újdonság értéke annak, hogy tavaly, a Vietnam Függetlensége kikiáltása évfordulója alkalmából adott nyárvégi fogadáson elmondott beszédében Ngo Duy Ngo nagykövet megemlékezett a hazájában életüket vesztett tisztjeinkről. Még figyelemre méltóbb azonban, hogy a Vietnami Szocialista Köztársaság elmúlt év szeptemberében hazánkba látogatott elnöke, *Truong Tan Sang* is fontosnak tartotta, hogy a – döntő részben a NEFB-ben szolgált egykori katonákból álló – Magyar-Vietnami Baráti Társaság tagjaival szervezett találkozóján kegyelettel szólnon e 41 év előtti tragikus incidensről.

Eddigi ismereteim alapján azt válasszolhatom ifjabb *Dylski Aurél* negyedszázad előtti kérdésére: Édesapja és katonatársai a vietnami béke helyreállítását szolgáló hősies küldetésük során tragikus pilóta-manőver, vagy irányítási hiba miatt vesztették életüket.

Végezetül hadd idézzek a NEFB magyar delegációja vezetőinek 1973 áprilisában Saigonban, *Dylski Aurél* és *Cziboly Csaba* hősi haláláról kiadott tájékoztatójából: „Sokan vannak közöttünk, akik jól ismerték *Dylski* és *Cziboly* elvtársakat korábbról is. Szerettük őket őszinte emberi megnyilvánulásaikért, a nehéz körülmények között is megőrzött jó kedélyükért, tiszteltük őket azért a meggyőződésből fakadó kötelességtudatért, amellyel a küldetésből rájuk háruló feladatokat mindig pontosan végrehajtották. *Dylski Aurél* már korábban kijelentette, megtiszteltetésnek veszi, hogy az itteni körülményekhez képest is nehéz terepen, de ugyanakkor a DIFK által felszabadított területen fog szolgálni. Halálukkal őszinte barátokat, kitűnő harcostársakat veszítettünk.”

Drága bajtársaink 75 évesek lennének. Emlékküket megőrizzük! – fejezte be beszédét *Gergely László* tartalékos főhadnagy, tolmáctiszt, aki 1973. január és december között szolgált Dél-Vietnam.

A beszédet koszorúzás követte. A hősi halottak sírjánál a kegyelet koszorúit elhelyezte: a Honvédelmi Minisztérium, Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály képviseletében *Papp Ferenc* ezredes, főosztályvezető-helyettes. A Belügyminisztérium képviseletében *Havasi Zoltán* dandártábornok. A Vietnami Szocialista Köztársaság Nagykövetsége képviseletében *Nguyen Viet Khue* tanácsos, *Ha Manh Tuan* titkár és *Phan Hoai Anh* katonai attasé. Az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság képviseletében *Nagy Gyula* őrnagy, érdekvédelmi irodavezető.

tő. A Békefenntartók Bajtársi Egyesület nevében *Hanuska Miklós* nyugállományú ezredes, az egyesület elnöke, *Lajti Endre* nyugállományú ezredes és *Módos István* nyugállományú alezredes. A MATASZ Missziós-Veterán Tagozat nevében *Fekete János* nyugállományú ezredes a NEFB harmadik váltásának tagja. A Magyar-Vietnami Baráti Társaság és a Dél-Vietnami Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő bizottság képviseletében dr. *Botz László* nyugállományú altábornagy, elnök, dr. *Füstné Hanh* és *Váraljai Márton* elnökségi tagok.

Mi, emlékezők, ma azt tettük, amit egy katona – az elhunyt bajtársaiért – az élők nevében megtehet.

Kép és szöveg:
Vastagh László

Felhívás!

1%

Amint az közismert május hónap az éves személyi jövedelemadó bevallásának ideje, ezért azzal a kéréssel fordulunk klubunk tagjaihoz, hogy családjuk, rokonaik, barátaik, ismerőseik körében ebben az évben is szervezzék, ösztönözzék a személyi jövedelemadó 1 százalékanak felajánlását az *MH Budapesti Nyugállományúak Klubja* 19021241-1-42.

Aki eddig az MH Verőce Betegotthonban működő „Időskorúak gondozásáért” honvéd alapítvány 18711286-1-13 javára utalta adója egy százalékát, kérjük, most ne tegye, mert az alapítvány összevonásra került a Budapest Helyőrség Szociális Alapítvánnyal és inkább ennek adószámára utaljon.

Adója 1%-ának felajánlása nem kerül semmibe sem, de nagyon sokat segít! Segítsen ön is a megjelentetett szervezeteknek az 1% gyűjtésében!

Köszönjük

Hihetetlen

Már április vége van, pedig csak most múlt el Szilveszter. Nagyon rohan az idő! Sok szép dolog történt velünk azóta!

2014 márciusában méltón és sok szeretettel köszöntöttük Kovács Imréné (Anikánkat) 100. születésnapja alkalmából, tagozat, illetve családjával közös ünnepi rendezvényeinken. Klubtársunk erre az alkalomra rögtönzött is egy köszöntőt, rímekbe szedve.

Százéves életút rövid története

Száz évvel ezelőtt kezdődött a történet, melyet most elmesélek röviden tinétek. A szülői házban nagy volt a sürgés-forgás, mert ismét bekopogott hozzájuk a gyermekáldás.

Kicsiny leánykának az Anna nevet adták, vidámságát, kacagását a szülők töle kapták.

Annácska közben szépen növekedett, kislányból lassan felnőtté cseperedett.

Tanult lelkes szorgalommal mindenki öröme, és nem volt haszontalan ebbéli törekvése.

Munkássága során segített ahol csak tudott, cserébe sok-sok igaz, jó barátot kapott.

És jött a szerelem, igaz és boldog, viszontagságos időben, bizony ez nagy dolog.

Két okos, szép gyermekét szeretetben nevelte, büszke mindkettőre, az unokákra meg pláne.

Mindenki Anikája! Elérted a százat, mi meg csodálkozva somolygunk utánad.

Kedves mosolyod még sokáig lássuk, kívánjuk, hogy légy közöttünk még nagyon sokáig!

Kérésünkre, március 11-én a Duna Televízió „Kívánságkosár” című műsorában *Bangó Margit* dalával és a következő szavakkal emlékezett meg klubunk legidősebb, és egyben 30 éve közöttünk élő klubtársunkról: „Zuglóban 100. születésnapját ünneplő Kovács Imréné Anika-

kánkat köszöntjük tisztelettel és hálával. Köszönjük az okos, gondoskodó segítségét, melyet egész eddigi életében két kézzel, szeretettel szórt mindnyájunkra, s az egész környezetében élőkre. Mindannyiunk példaképe! Nagyon jó egészséget, békés, nyugodt, hosszú életet kívánunk még a továbbiakra is. Szeretettel: klubtársaid”

Anika szavaiból idézek, amikor az életéről beszélgettünk egyik klubdelutánunkon. „Háborúkkal csúfított időszakokat éltem át. Még az első világháború előtt születtem Pestújhelyen, 1914. március 12-én, ötödik gyermekként. Néhány hónap múlva kitört az I. világháború. Tanultam, sportoltam, dolgoztam, férjhez mentem, megszületett a fiam, kitört a II. világháború. Hosszú, furcsa időkkel élünk, mindannyian akkoriban, de közben megszületett a lányom, bekövetkeztek az 1956-os események. Ebből is talpra álltunk, jött a rendszerváltás, és beléptünk a XXI. századba. Most meg 100 éves lettem! Szerencsére testi-lelki, és szellemi egészségnek örvendek, szerető családom körében – fiam, lányom, három unokám és a négy éves dédunokámmal. Sajnos, a férjem 32 éve nem lehet közöttünk 41 évi boldog házasság után hunyt el. Úgy érzem, sokan szeretnek, klubtársak, barátok. Minden hétfőn és csütörtökön is összejárunk, beszélgetünk mindenféléről, kártyáztatunk, kávézgatunk itt e szép környezetben a Stefánia-palotában. Az ünnepi ebédnél családomon, klubtársaimon kívül a Zuglói polgármester, a hadkieg és a nyugdíjasok klubjának vezetése is ajándékokkal, virágokkal halmozott el. Zenével, dalokkal, vidámsággal és még egy-egy rövidke tánccal is örültek nekem. Nagyon szépen köszönöm mindenkinek, hogy szeretnek és tisztelnek, mert számomra az egészségem kívül a szeretet a legnagyobb ajándék.”

Mindezeket felül februárban 190-en báloztunk a palotában (43-an a nőtagozattól). Szerintünk nem baj, hogy szerényebbre sikeredett a tavalynál, de így is nagyon jó volt a hangulat.

Márciusban a nőnap alkalmából virágpalotát, vendéglátással köszöntött bennünket a klub vezetése és kedves műsorral a Csipet Csapat lelkes tagjai. Vastappsal háláltuk meg poénjaikat a színházteremben.

A katonaozvegyek találkozájára is két fő részére kaptunk meghívót, illetve elismeréseket. *Vida Lajosné* Marika, gyémánt okleveles ovo nénink is, aki tagozatunk vezetőségi tagja. Ő a honvédelem érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért a Honvéd Vezérkar főnökétől

vehetett át emléktárgyat az ünnepségen. Nagyon megható volt.

A március 15-ei ünnepségen is büszkén nézhettünk szembe a világgal és a történelmi múlttal, mert Serfőző Gyuláné (Vera) III. osztályú Honvédelemért kitüntető címet kapott nagyszerű közösségi munkája elismeréseként.

Ismét beneveztünk a klub által kezdeményezett történelmi vetélkedőre szembe kerülve a képzettebb katonákkal. A felkészítő előadások elkezdődtek. Nehéz feladatnak ígérkezik, de megmérettetjük magunkat júniusban.

Március 18-án a Honvéd Kórházban hallgattuk meg dr. *Komódi Márta* belgyógyász főorvos tájékoztatóját az egykori verőcei betegotthon, ma már Budakeszire áttelepült változásairól, és az időskori prevenciókról. Elhangzott, hogy két féle korunk van: külsődleges, amely a tudatos életmódunktól függ (ápoltság, mozgás), illetve a biológiailag fenntartható minőségi életünk. (Látásromlás, hallásromlás, vérnyomás, mozgáskorlátozottság, szellemi leépülés). Elhangzott, hogy ezen túl csak az igényjogosultaknak van lehetőségük az ottani ellátásra. Egy nagyon érdekes gondolatot kaptunk útravalónak: „Az öregséget nem megérni, hanem elviselni művészet.”

Márciusban volt a hadihajósok kiállítása, mely új fényt csillantott meg mind a jelenlévő szervezők, mind a négy katonaozvegy klubtársunk szemében is. Némi beszélgetés és fényképböngészés közepeztette kiderült, hogy asszonyaink felfedezni véltek olyan ismerős képeket, makketteket, melyről sajnos a már elhunyt férjeik vagy barátok, régi parancsnokok vagy eszközök között leltek emlékeket. Hiszen az ő férjeik is ott szolgáltak az 1958-1968 közötti időkben. Sok emlék, öröm és új baráti beszélgetés kezdődött a kiállítás folyosóján. Az is kiderült, hogy az ezred naplójából hiányoznak az arra az időszakra datálható emlékek. Természetesen, kérésünkre asszonyaink azonnal felajánlották a náluk még meglévő fényképek másolatait, hogy az az időszak is bővelkedjen az ezrednaplóban. Biztosan a többi tagozat életéből is akadnak olyan volt katonafeleségek, akiknél még találunk emlékeket. Keressük meg egymást!

Az elhelyezésekénél, hadtápnál, repülősnél, kertbarátoknál ezek a kapcsolatok már régóta élnek. Soha nem szabad elfelejtenünk, hogy akármerre is élnek, éltek, mi mindannyian lélekben egy család vagyunk.

Szintén márciusban 42-en nyolc napig voltunk Nagyatádon közösen üdülni és gyógyulni. Mindemellett *Pintye János* nyugállományú ezredes vezetésével kirándultunk Szolnokra és Kecskemétre is, gazdag programokkal tűzdelve.

Természetesen részt vettünk a „ház” által szervezett programokon (Gondtalan órák, Csendül a nóta, Helyőrségi Gála), valamint a klub által szervezett múzeumlátogatásokon.

Áprilisban *Jobbágy Zoltán* nyugállományú ezredes tartott vetülettel egybekötött érdekes kiselőadást.

Már nem csak május elsejére készülünk – együtt megyünk a Városligeti majálisra kicsit nosztalgiaízni –, hanem a szekszárdi kirándulásunkra is, ahová autóbusszal utazunk.

A nyári szünetre többször 1-1 napos utazást tervezünk Balatonkenesére más-más tagozatokkal együtt.

De készülünk a nőtagozat 40 éves jubileumi évfordulójára is, amiről később számolunk be.

Mind e közben jelölő bizottságunk már szondázza a tagságot a decemberi tisztújító közgyűlésre.

Molnár Gyuláné, Klári
nőtagozat elnök

Hajózástörténeti kiállítás

Az 1914-es első világháború centenáriuma rendezett kiállítást *Hubert István* ezredes, a hadihajós tagozat elnöke, nyitotta meg március 3-án a Stefánia-palotában, aki éltatta a magyar hadsereg küzdelmét, s mint mondta tisztességgel, becsülettel védte hazánkat a monarchiára már rég óta leselkedő veszéllyel szemben. Azok győztek, akiknek több haditechnika, lőszer állt rendelkezésükre. Az elnök az ünnepi megemlékezésre *Csurgó Attila* ezredes és *Balogh Tamást* kérte fel.

Csurgó ezredes, a tüzszerész és hadihajós ezred parancsnoka, beszélt folyami erőinkről, akik elsőként vették fel a harcot ellenségeinkkel a Duna déli szakaszán. Flottánk tavaly ünnepelte 165. évfordulóját. Az akkori arzenálból olyan haditechnika is fennmaradt, amely még ma is működik. Folyami flottánk ereje, felszereltsége és kiképzettsége megfelel a jövőben várható kihívásoknak. A tüzszerészekkel együtt képes teljesíteni az alakulat számára az alaprendeltetésben

megfogalmazott tüzszerész és hadihajós feladatokat.

Balogh Tamás, a TIT Hajózástörténeti és Modellező Egyesületének elnöke, a hajós identitásunk erősítéséről, megőrzéséről szólt. „A harc június 28-án kezdődött. Folyami fegyveres erőink a háború teljes időtartama alatt harcoló alakulatot képeztek. Haditette: a Belgrád elleni első hadművelet, Belgrád második elfoglalása, a Fekete tengeren történt átkelés. Hajóink elértek dél-országi vizekre is. Ez volt folyami haderőnk speciális története – mondta az egyesület elnöke.

Hubert István megköszönte *Csurgó Attila* és *Balogh Tamás* rövid és értékes előadását, majd üdvözölte a hadihajós tagozat részt vevőit. Végezetül megköszönte *Hocza István* főtörzsőrmester és *Bicskei János* tartalékos tizedes munkáját, melyet a hajó makettek és a színvonalas kiállítás elkészítésében végeztek. Részükre emléklapot adott át.

„*Navigare necesse est – fluctuat nec mergitur.*” (Hajózni pedig szükséges, anélkül, hogy a hullámszél elmerítene.) – fogalmazott a tagozat elnöke.

Március 7-én a nőnap ünnepség résztvevői is megtekintették a kiállítást, akiket *Semsei László* és *Szente Imre* alezredek tájékoztattak. Az érdeklődők elismeréssel szóltak a hallottakról. A kiállítás emlékkönyvből is az derült ki, hogy a látogatók elismerték és üdvözölték a tagozat kezdeményezését, munkáját, ugyanakkor gratuláltak az eredményhez.

Az első világháborús kiállítás 2014. március 3-9. között állt az érdeklődő közönség rendelkezésére.

Gráf Bernát
tartalékos törzsőrmester

Borverseny

A több mint 40 éve működő kertbarát tagozatnál az utóbbi években rendszeressé vált, hogy az ősz elején a termény betakarítás idején a klubvezetés hathatós támogatásával néhány napos kiállítást rendez, bemutatva az aktuális év szorgalmas és egyre szakszerűbb munkájuk eredményét. Ilyenkor a szőlővel és a borkészítéssel foglalkozó kertbarátok rendszerint kitétek bemutató asztalukra

néhány üveg saját termést, és kíváncsian várták a „szakszerű” véleményeket. Ez adta az ötletet, hogy miért ne lehetne egy tagozaton belüli borversenyt szervezni. Ebből kifolyólag olyan hangsúlyos tények mellett, mint hogy ki termeli a legjobb zöldséget, a legszebb salátát, megtudhatjuk ki, illetve kik csinálják a legjobb (legrosszabb) bort. Az évi munkaterv készítésekor be is került a programba: március első foglalkozásán borverseny lesz, mindenki úgy készüljön!

A lelkes elhatározás után nagyon gyorsan kiderült, hogy nem is olyan egyszerű megszervezni egy borversenyt. Szerencsére az ügynek és zsűri elnöknek sikerült megnyerni dr. *Eperjesi Imrét*, a Corvinus egyetem nyugdíjas professzorát, aki nem csak tanította, hanem gyakorolja is a borkészítést, van szőlője, pincéje és saját kezűleg készített finom bora. Ezen kívül ritka az olyan országosan jelentős borverseny, ahol nem ő lenne a zsűri elnök Tanácsai alapján szerveztük meg a versenyt. Például: a versenyzők egy fajtából három üveg bort hozzanak, miként kell berendezni a bíráló helyszínét, a fényviszonyoktól a semlegesítő falatkáig stb. Mivel a kertbarát tagokból „termelői zsűri” is alakult 12 fővel, őket is fel kellett készíteni a minősítés fogásaira, a pontozás rejtelmeire. Zsűritag lett *Győri Endre* borászati eszközökre és anyagokra szakosodott budafoki kereskedő, valamint *Aranykovács Andrea*, a Honvéd Kulturális Központ közművelődési részlegvezetője, aki kislánykora óta leste el szőlő- és bortermező édesapjától a fortélyokat, és annak megállapítását, hogy melyik bor a jó bor.

A versenyre 11 kertbarát 17 bort nevezett be. Ebből kilenc fehér és nyolc vörösbor volt. A leadott borok természetesen név nélkül kerültek a zsűri tagjai elé, ugyanis az üvegekre csak egy szám került. Azt a titkot, hogy kié a bor, csak a két átvevő tudta, akik némasági fogadalmat tettek, ezzel kizárták részlehajlást mind a szakmai, mind a termelői zsűri részéről. A zsűrizés párhuzamosan folyt, külön-külön helyiségben egy 20 pontos bírálati lap alapján. Eszerint a színre, a tisztaságra kettő-kettő, az illatra négy, az ízre pedig 12 pontot lehetett adni. Jelen sorok írója is részt vett a termelői zsűriben, ezért első kézből tud beszámolni arról, hogy a borbírálat nem is olyan könnyű dolog és még felelősségteljes is! De mint mindenbe, szorgalommal és akarással ebbe is bele lehet jönni. Az első négy-öt bor után már tényleg lett összehasonlítási alap, és markánsan más-más színe, illata, íze lett a boroknak, amely különbségek szépen kifejezhetőek lettek

pontokban is. Ennek bizonyítására, kicsit megelőzve a bírálókat eredményét, el lehet mondani azt az általánosítást, hogy mind a profi, szakmai zsűri, mind a társadalmi, termelői zsűri azt állapította meg, hogy a fehérborok jobbnak bizonyultak a vörösboroknál. Tehát az amatőr borbírók sem tévedhettek összességében valami nagyot.

A borversenynek nemcsak a győztesek megállapítása volt a célja, hanem az is, hogy a kertbarátok megtudják: munkájuk gyümölcse hova sorolható, milyen hibái, erényei vannak boruknak, ebből tanuljanak. Ezért az eredményhirdetés előtt – kihasználva a bírálói lapok összesítése okozta szünetet – Eperjesi professzor jegyzetei alapján minden egyes borról elmondta véleményét. Ekkorra már megtörtént a „kikódolás” is, melynek eredményeként élénk és tanulságos párbeszéd alakult ki a kertbarátok és a professzor úr között, aki egyáltalán nem kímélte hallgatóságát. Kifejtette, hogy jobbat várt, különösen a vörösborok tekintetében és csak úgy röpködtek a nem éppen hízelgő jelzők: vékony, a savak durvák, fülledt, cukor túlsúlyos, záptojás szagú, széteső, nem jó illatú, és ne is beszéljünk róla. Volt azért dicsérő szó is: finom, tiszta illatú, zamatos, elegáns, nagyon jó a pincemunka. A professzor úr elmondta azt is, hogy nem csak bírált, hanem tanult is abból, hogy a borok előállítóival beszélgetést folytathatott, így magyarázatot kapott egyes borhibákra. Ezeket a tapasztalatokat legközelebbi könyvének írásakor fel is fogja használni. Az alkotói hangulatra jellemző, hogy megígérte: ha meghívjuk egy, a témába vágó foglalkozásra, hoz a saját borából, és azt kóstolgatva lehet beszélgetni a jó bor készítéséről.

Mindezek után került sor a várva várt eredményhirdetésre. A zsűrik öt-öt helyezést állapítottak meg, a többiek „futottak még”. A szakmai zsűri szerint az első helyre *Balogh Antal* száraz fehérborra került, szép színével, illatával, kitűnő zamatával. A második helyre *Radványi Imre* és felesége, Katalin által Bicskén

termelt bor futott be, a harmadik helyet *Mógor László* száraz fehérborra érdemelte ki, csupán annyival elmaradva, hogy „rövidebb” volt az utóíze. A negyedik *Lackó Bálint* szintén bicskei fehérborra lett, az ötödik helyet egy vörösbor foglalta el, amelyet *Vincze József* készített a biatorbágyi Öreghegyen levő szőlőjéből.

A társadalmi zsűri ítélete csaknem azonos lett a szakmaival. Itt az első helyre *Mógor László* került, megelőzve *Balogh Antalt*. A harmadik *Szabó Sándorné* édes fehérborra lett, a negyedik és ötödik helyezés még sorrendben is megegyezett a szakmai zsűriével.

A részt vevők a nagy viadal emlékére oklevelet és apróbb, a kertművelésben hasznosítható ajándékokat kaptak, a helyezettnek természetesen értékesebbeket, de a legnagyobb haszon mégiscsak a versengés adta kellemes hangulat, a tapasztalatszerzés volt. Az, hogy ez alapján a jövőben milyen borok sikerednek, majd a következő évi borversenyen dől el. Mindenesetre a borverseny zárásakor a győztesek egészségére történt koccintgatáskor, igen erős fogadkozások hangzottak el.

*Kolossváry Miklós
nyugállományú alezredes,
kertbarát tagozat*

Híradók a rendőr múzeumban

Még tavaly évvégén döntötte el a tagozat, hogy a hideg téli időszakban minden hónapban valamelyik budapesti múzeumba szervez látogatást. Így esett a választás a rendőr múzeumba, más néven a Bűnügyi múzeumba, amelyre minden tagunkat meghívtunk.

A híradó tagozat tagjai a múzeum előtt találkoztak, itt köszöntötték egymást, majd a szervező vezetésével 10-órakor bementek a múzeum előterébe, ahol a múzeum részéről *Daka Béla* nyugállományú rendőr alezredes köszöntötte a látogatáson résztvevőket. Majd a nagy létszám miatt két csoportban, két tárlatvezető irányításával jártuk végig a kiállított termeket.

Az egyik csoport az alezredes vezetésével a kriminalisztikai tárlatot tekintette meg. A terembe belépve egyből a legendás nyomkövető rendőrkutyákkal, Kántorral és Tuskóval kerültünk kapcsolatba. A tárlatvezető elmondta, hogy Kántor több mint 500 bevetésen vett részt, amelyből 277 esetben sikeres felderítést hajtott végre. Kántor történetét könyvben és filmen is megörökítették a 70-es években, ahol Tuskó személyesítette meg az akkor már elpusztult Kántort. A teremben továbbhaladva láthattuk a köz-

lekedési bűncselekményeket bemutató tárlatot, érdekessége a hamisított gépkocsi rendszámok bemutatása. De nem sok időnk maradt a nézelődésre, mert tovább kellett haladnunk a vagyonellenes bűncselekmények bemutatására. Itt megismerkedhettünk a hagyományos zsebmetszési lopások módszerétől a pénzhamisításokig, de bemutatták a betörőszerszámokat is. A következő tárlaton láthattuk az 1983. november 5-én a Szépművészeti Múzeumból elloptott pótolhatatlan két Raffaello és két Tintoretto festmények sikeres felderítésének történetét. A 6-os tárlóban kerültek bemutatásra a közelmúlt hírhedt bűncselekményei. Többek között a Whisky-s rabló, *Magda Marinko*, a miskolci Bonnie és Clyde, valamint a rendőrgyilkos *Soós Lajos* (nem rokonom), a Fekete Angyal, *Bene László* és *Donászi Aladár* bűncselekményei. Ezek a személyek még mindig büntetésüket töltik, vagy nemrég szabadultak. A következő tárlóban az 1950-70-es évek elhíresült gyilkosságait tekinthettük meg, többek között a peremesi asszonyt, aki nikotinnal gyilkolt, a martfűi rémet és a szegedi Paprika utcai ötös gyilkosságot. Megtekintéséhez erős idegzet szükséges. Továbbhaladva megismerkedtünk az okirat hamisítás módszereivel, a házilag készített fegyverekkel, valamint a szakértői, felderítői munka rejtelmeivel. Mindezek felderítésében nagy szerepe van a helyszínelők szaktudásának és a felszereléseiknek, amiket itt ki lehetett próbálni. A tárlatvezető alezredes előadásán érezhető volt, hogy aktív korában nagy gyakorlatot és rutint szerzett a nyomozói munkában, mert olyan szenvedélyesen beszélt a kiállított tárgyakról, amit nem lehet tanulni, erre születni kell és szeretni ezt a hivatást. A terem végén még láthattuk a rendőrség által korábban használt motorkerékpárokat, a Pannonia, MZ, Yamaha és BMW típusokat. Befejezésül kipróbálhattuk a Bertillon (*feltaláló neve után*) rabosító fényképezőgépet az elforgatható széssel, amit 1890-es években rendszeresítettek. A széken ülő *Szemán Márta* klubtársnőnk nagyon meglepődött, amikor váratlanul a tárlatvezető meghúzott egy kart és a szék elfordult vele, 90 fokkal.

A kriminalisztikai teremben eltöltött több mint egy órás bemutató gyorsan eltelt, amikor át kellett adni a helyszínt a másik csoportnak.

A másik helyszín a történelmi kiállítás termei, amelyekben bemutatásra kerültek a magyar rendőrség felszerelései, egyenruhák és egyéb fennmaradt tárgyai 1848-tól napjainkig. A terembe lép-

ve feltűnt a mennyezet alatti falak mentén (1848-2010) a belügyminiszterek kinagyított arcképei. A tárlatvezető egy fiatal történész *Androvicz Gábor* volt. Aki rövid bemutatkozás után rátért az első teremben kiállított tárgyak ismertetésére. Az első vitrinben láthattuk *Rózsa Sándor* koponyájának felső részét. Az előadó történész elmondta, hogy *Rózsa Sándor* volt a leghírhedtebb betyár a 19. században. Lopásokat és gyilkosságokat követett el. 1848-ban csatlakozott a szabadságharchoz, 150 fős szabadcsapatával szokatlan harcmódorával sikereket is aratott. 1848. november 17-én *Asbóth Lajos* ezredes egy falu lefegyverzésére vezényelte *Rózsa Sándor* csapatát, akik kirabolták a falut és megölték 36 lakost. A szabadságharc bukása után börtönbe zárták, 65 éves korában, tüdőbetegségben halt meg. Majd fejét a budapesti bonctani intézetbe szállították. Ugyanabban a vitrinben látható a konstáblertábla is. Ez egy miniatűr buzogány, ami a rendőr hatalmi jelvényt képviselt a 19. században. A teremben egy régi sírfelirat is látható, amelyen nem csak az áldozatok neve (egy állapotos asszony és három fiatal gyermek) olvasható, hanem a gyilkosuké is. Egy bizonyos *Bendecs Vendel* ásványi legény (Ásvány erdélyi falú). A 6-os tározóban található egy Budapest térkép 1896-ból. Érdekessége, hogy a jelenlegi rendőr múzeum épülete is látható a térképen, lovassági rendőrlaktanya néven. Következő vitrinben rendőreskü, dicsérő okiratok és ujjlenyomatlapot láthattunk. Európában másodikként (Anglia után) Magyarországon állították fel az ujjlenyomat nyilván tartó rendszert 1904-ben. A terem közepén helyezték el az első rendőregyenruhát bemutató vitrint. A rendőr azonosítószáma még az övcsaton volt olvasható. Itt láthatók még a korábban rendszeresített löfegyverek, kitüntetések, szolgálati kardok, igazolványok is. A következő teremben kerültek kiállításra 1945-től napjainkig egyenruhák, jelvények, kitüntetések, oklevelek, rangjelzések, teleszkópos gumibotok, dísztörök és megannyi érdekes rendőrtörténeti tárgy.

Még nagyon sokáig hallgattuk volna a tárlatvezető előadását és még tovább gyönyörködtünk volna a rendőrmúzeum relikviáiban, de az időnk ezt nem tette lehetővé.

A múzeum megtekintése után az előtérben ismét egyesült a kettéválasztott csoport, ahol megköszöntük a két tárlatvezetőnek a szívélyes és szakszerű bemutatását.

A látogatás után, akiket érdekelt átmentek a közeli Keleti pályaudvarra a-

hol megtekintették a hat éve átadott *Lotz* freskókat. Nagyon sok budapesti nem is tudja, hogy a Keleti pályaudvar indulási csarnokában található kilenc nagy értékű freskó, amelyből nyolcat *Lotz Károly* festett (*egyet Than Mór*). 1884-ben festett képeket 2008-ban 479 millió forintért újították fel. Minden utazónak érdemes itt megállni egy percre, mert a pályaudvar csodálatos épületegyüttes ékköve a *Lotz-terem*. A híradók a következő hónapban is terveznek ehhez hasonló közös kulturális rendezvényt.

Soós Tamás
nyugállományú alezredes,
híradó tagozat

Szakközépiskola látogatás

A Rákóczi tagozat tagjai és Debrecenben lakó volt rákócziak, összesen mintegy tizenötven március 20-án baráti látogatást tettünk a Gábor Dénes Elektronikai és Műszaki Szakközépiskola és Kollégium debreceni intézményében. A honvéd szakközépiskola vezetésével és közreműködésével szervezett találkozón 12 egyenruhába öltözött szakközépiskolás diák is részt vett, akikkel emlékeztetett gondolatcserét és jó hangulatú baráti beszélgetést folytattunk a katonai hivatásról, a hazaszeretetről és szolgálatról.

A fiatalok nagyon jó benyomást keltettek a kölcsönös bemutatkozások és véleménycseré során és egy néhány perces alaki kiképzési bemutatót is tartottak az udvaron. A találkozóra *Lacza Tibi* is elhozta rákóczi egyenruháját, amely nagy érdeklődésre talált a résztvevők körében. Az eszmecsereben aktívan részt vett gazdag helyi honvédségi tapasztalataival *Majoros László* nyugállományú ezredes, volt rákóczi barátunk is, aki tizenegy évig töltötte be Debrecenben a helyi és a hozzá tartozó területi helyőrség parancsnok tisztét.

A rendszerváltás óta hosszú évek után 2013 őszén elsőként megnyílt középfokú honvéd iskolai intézmény két évfolyammal kezdte el működését és előzetes alapos (egészségügyi és felkészültségi) válogatás után jelenleg 110 fő tanul az iskolán – hosszabb távra szóló hon-

védügyi karrier lehetőségével (de nem kötelező jelleggel). A katonai középfokú képzés további felfutását is tervezik.

Az iskola tervszerű éves program alapján a tanulmányok és képzési feladatok elsődlegessége mellett biztosítja a nyelvtanulási és sportolási lehetőséget, országjárások és katonai laktanya látogatások szervezésével is színesíti a fiatalok életét. Többen katonacsaládokból jöttek és lányok is vannak közöttük.

Egyértelműen kifejezésre juttatták az „ifjú katonák”, hogy katonai pályára készülnek, mely számukra is érzékelhető megbecsülést és tekintélyt ad az egyenruhában a civil fiatalokkal szemben. Szeretik tanintézetüket, a biztosított lehetőségeket és körülményeket. Szinte mindannyian hangsúlyozták a haza iránti kötelezettségüket.

Az emlékeztető látogatás folytatásaként a Rákóczi tagozat a Honvéd Hagyományörző Egyesülettel pályázatot kezdeményezett az I. világháború közelgő centenáriuma alkalmából a diákok részére meghatározott témakörökben.

Hárai Tibor

Egy kirándulás élményei

Március 27-én az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja szervezésében egy napos kirándulás keretében Szolnok legfontosabb nevezetességeinek, szépségeinek megismerése (több klubtagunk emlékeinek felfrissítése) céljából utaztunk vonattal az Alföld szívébe. Mintegy 40 fős csoport egy része nem is járt még a városban, legfeljebb átutazóban közúton. Így mindenki érdeklődve várta a nap élményeit.

Érkezéskor jó benyomást tett a vasútállomás korszerű épülete, amely méltó kapuja a városnak. Innen autóbusszal indultunk programunk első állomására a Damjanich János Múzeumhoz. A múzeumba történt érkezés előtt a város főterén színes, érdekes történeti áttekintést adott *Pintye János*, majd a kirándulás programját ismertette megalapozta a kirándulás kellemes és várakozással teli hangulatát.

A *Damjanich János* nevét viselő múzeumban megismerhettük Szolnok és az alföldi emberek előéletét az állandó kiállítások keretében.

Mesterségek művészete. A megye népművészetét a mesterségek oldaláról mutatja be, kiemelve a táji adottságok következtében meghatározó népművészeti ágakat: a fazekasságot és a szűcsmesterséget. Nem csak a mesteremberek által készített tárgyak, hanem a munkafolyamatok is nyomon követhetők a műhely-

enteriőrök segítségével. Népművésztünk legjobb darabjai mellett a kiállításban a megyére legjellemzőbb viselet-együtteseket is megismerhetik.

Vendégségben őseink háza táján. A megye régészeti leletei alapján mutatja be, hogyan változott az ember közvetlen környezete – a lakóház – az évezredek folyamán. A kiállítás az őskortól a török kor végéig feloleli a megye történetét. Egy-egy példán mutatja be a lakóház életmódnak megfelelő változásait. A magyarság letelepedésétől a középkor végéig településformák és az egyes lakóházípusok, valamint a szolnoki vár maketten kerülnek bemutatásra.

A kunok és jászok a magyarok között című kiállítás keretei között a látogatók jelképesen azt az utat járják be, amelyiket a több évszázaddal ezelőtt hazánkba érkező kunok és jászok megtettek.

Városi polgárok a századelőn. A századfordulóra Szolnokon sajátos polgári kultúra fejlődött ki, melyet sokszínűsége, különbözősége ellenére sajátos egység jellemez. Ezt mutatja be egy polgári-parasztpolgári vonásokat megtestesítő lakóházon keresztül.

Szolnoki Képtár. A Szolnoki Képtár létrehozásának kísérletét maguk a művészek kezdeményezték azzal, hogy a Damjanich János Múzeum baloldali műteremépület két termét egybenyitva állandó kiállítást rendeztek, ahol nemcsak saját, hanem Szolnokon korábban dolgozó művésztársak alkotásait is bemutatják.

Kirándulásunk következő helyszíne a helyőrségi klub, ahol a volt hadkiegészítési parancsnokság épületében valóságos nosztalgia kiállítást tekinthettünk meg, amelyre a kiállítás címe is utalt: A szolnoki hadkiegészítési gyűjtemény.

A szakgyűjtemény állandó kiállítás keretében. Csak az jövőn katonának címmel mutatja be sok látványos, eredeti, tárgyi, fényképes és egyéb dokumentum felhasználásával a sorozott hadsereg és a hadkiegészítés történetét. Élményeink külön színfoltja volt, hogy egyik klubtársunk *Schütt András*, több fényképen is felfedezte magát, ahogy a bevonuló újoncok haját nyírta.

Igen látványos és művészi értéket képviselt a Katonai emlékképek című gyűjteményes festmény kiállítás, amely válogatás a Honvédelmi Minisztérium részére 1974-1988 között készített festményekből. A kiállítás megtekintése után jól esett az igen finom ebéd a tiszti klubban. A kiszolgálás gyors és udvarias, az ebéd ára pedig igen kedvező volt.

Ebéd után városnéző sétára indultunk a Tisza partra, közben megnéztük a szol-

noki Szigligeti Színház impozáns épületét, a szépen felújított Zsinagógát és benne a magyar holokauszt emlékévé városi programhoz kapcsolódó kiállítást.

Innen tovább a Szolnok egyik új nevezetessége a gyaloghíd felé vettük. Többen át mentünk rajta majd vissza, igen érdekes és látványos a híd és csatározik hozzá az épülő Tisza parti sétány, amely már körvonalazódott, ha kész lesz, valóban egyik turista látványosság lehet.

Utunk hosszabb sétával folytatódott utolsó programunk a Szolnoki Művésztelep felé. Magyarország egyik legrégebbi művészeti csoportosulása az 1902-ben megalakult Szolnoki Művésztelep, amely a Tisza és Zagyva torkolatánál található. Vonzerejét elsősorban az alföldi ember, a paraszti életmód szépségei jelentették, mely számos festőt és grafikuszt ragadott magával. Az itt zajló alkotómunka során sok híres alkotás született, Szolnok városának hírnevét szétosztva a nagyvilágban.

Itt fejeződött be kirándulásunk tervezett programja, innen irány a vasútállomás és kellően elfáradva, de élményekben gazdagodva indultunk vissza Budapestre.

Befejezőként el kell még mondani, hogy a kiránduláson a közművelődési bizottság szervezésében *Pintye János* nyugállományú ezredes precíz előkészítő, szervező és a konkrét idegenvezetői munkájának eredményeként megismertük Szolnok város történetét leglátványosabb emlékeit és nevezetességeit. A kirándulók nevében köszönet érte és kívánjuk, hogy a jövőben is még sok hasonló, színvonalas kirándulást szervezzon.

Török Tibor
nyugállományú alezredes,
32-esek baráti köre

Overlord hadművelet első napja

Dél- és Délkelet-Anglia 1944 első felében roppant katonai táborrá és hadianyagraktárrá változott. Az amerikaiak járművek, felszerelési tárgyak, harckocsik és egyéb harci eszközök tízezreit szállították át Angliába, és megkezdték hadseregük áthajózását is. Végül 1944

júniusára készen állt minden a partraszállásra. Közel három millió szövetséges katona várta, hogy partra tehesse lábát Franciaországban. Aztán hetven évvel ezelőtt 1944. június 6-án megindult a hadművelet: több ezer hajó, szállító és harci repülőgép kezdte meg útját a Csatornán át a francia partok felé. Alig háromnegyed éve 2013 júliusában baráttal, kerékpáron jártuk be Normandiát, ahol szinte minden a partraszállásról szól. Otthagytuk lábunk nyomait az áttörhetetlennek hitt erőrendszerekben, egykori harcok helyszínein, harcjárműveken, múzeumokban és a látványtól meghatottan róttuk le kegyeletünket Colleville-su-Mer-ben az amerikai temető 9387 fehér márvány fejfája, 1557 eltűnt katona emléktáblája, 45 testvérpár és 3 Amerika dicsősége medállal kitüntetett, illetve Nagy Albert (New York), Nagy György (Pennsylvania) valamint Kovács Ferenc és József (Kansas) magyar származású katonák emléke előtt. (A kiállító teremből a sírkertbe vezető folyosó falán látható a Niland család négy katonafiának emléktáblája, amelyből kiderül, hogy Robert Niland meghalt Normandiában a D-apon, Preston Niland-t megölték június 7-én az Utah Beach-en, Preston Niland eltűnt a Távol-Keleten – később megkerült –, végül Fritz Niland-t hazaküldték Normandiából. A tabló utolsó sora pedig arra emlékezteti a látogatót, hogy a Niland család története szolgáltatta az 1998-ban bemutatott amerikai háborús filmdráma – Steven Spielberg rendezésében Tom Hanks főszereplésével – az öt Oscar-díjat kapott *Ryan közlegény megmentése* című film történelmi eredetét. A forgatókönyvet Robert Rodat írta.) De ugyanezt tettük Bayeux-ben az angol valamint La Cambe-ban a német temető és békekertben is. Láttuk, hallottuk, ahogy a lakosság méltósággal és kegyelettel ápolja a hadműveletekben elesett szövetséges és ellenséges katonák emlékét. A halott katona nem ellenség mondták nekünk sokan. Mindenhol udvariasan fogadtak és részletes tájékoztatást adtak a 70 évvel ezelőtt történetekről.

1944. június 6.

A szövetségesek négy hadseregcsoport és három ejtőernyős hadosztályt szándékoztak partra tenni Normandiában, Caen és Volognes között. Normandiát főként a kedvező földrajzi jellemzői alapján választották ki, emellett még az is mellette szólt, hogy beleesett az angol repülőtekről rajtoló vadászgépek hatótávolságába, és a normandiai partszakaszt a németek másodlagosnak ítélték az invázió valószínűségének szempontjából, ezért

kevésbé erősítették meg, mint a Calais-i partszakaszt.

Az előkészületek óriásiak: mintegy három millió ember várta Eisenhower tábornok parancsait, mérhetetlen mennyiségű katonai jármű és hadianyag állt a rendelkezésükre.

A felszerelés talán legfontosabb részei a Mulberry Harbors nevű acél-beton elemekből álló, gyárakban előállított kikötők. A betonelemeket a part mellett elsüllyesztették, és acéllemezekkel kapcsolták össze, stabil mesterséges kikötőt teremtvé ezzel. Minden partraszállás szempontjából kulcsfontosságú a kikötők elfoglalása, de mivel ezeket megerősítették, a szövetséges hadvezetés a mesterségesen felépített monstrok mellett döntött. (Ezek maradványai ma is jól láthatók Arromanches partjainál.) A felépítésük az angol hadiipar legjelentősebb erőfeszítései közé tartozott. Két darabot készítettek belőle, egyet az angol, egyet pedig az amerikai hadsereg számára. Az angolok ezen kívül még egy speciálisan módosított harckocsi szériát (funnies) is legyártottak, amelyek segítségével a gyalogság ellenséges tűzben el tudja távolítani a partot védő akadályokat. Ezek a speciális harckocsik a 79. páncélos hadosztály kötelékébe tartoztak, a parancsnokuk *Hobart* tábornok volt, aki a páncélos hadviselés kiváló szakértője. Az amerikai hadsereg inkább a kételtű harckocsikat részesítette előnyben, és ez a választás később hibásnak bizonyult.

Jelentős erőfeszítések történtek továbbá a német hírszerzés megtévesztésére, ami a partraszállás helyét és idejét illeti. Az angol és az amerikai elhárítás egy fiktív Calais-i, és egy norvégiai partraszállás szimulált előkészületeivel sikeresen „átverte” a német kémeket, akik még a partraszállás első napjaiban is azt hitték, hogy a normandiai invázió csak elterelő hadművelet.

A franciaországi célpontok elleni légitámadások terveit szintén úgy állították össze, hogy ne árulják el a partraszállás helyét. A Szajna hídjainak tönkretétele azt a benyomást keltette a németekben, hogy a szövetségesek így akarják lassítani a német erők átírányítását Normandiából a Calais-i földnyelvre. A valóságban azonban ez akadályozta meg a németeket abban, hogy számottevő erőt tudjanak Normandiába szállítani a partraszállás után.

A németeknek Nyugat-Európában ekkor 60 hadosztályuk volt, ebből 11 páncélos. A gyalogshadosztályok mintegy fele azonban nem volt megfelelő szállí-

tójárművel felszerelve, és azon kívül egyik hadosztály sem volt teljesen feltöltve. Néhányat Oroszországból helyeztek át Franciaországba, hogy a hadosztályokat feltöltsék, és az állomány kipihenje magát. A nyugat-európai német erők főparancsnoka von *Rundstedt* tábornagy, Franciaország északi részén elhelyezkedő „B” hadseregcsoport parancsnoka *Rommel* vezértábornagy, a déli országrészben *Blaskowitz* tábornok parancsolt. A német vezetés azonban *Hitler* miatt zavarokkal küszködött, a Führer ugyanis részt követelt a taktikai döntések meghozatalából is. Ehhez kapcsolódott még a bizonytalanság – a németek nem voltak tisztában sem az ellenséges főcsapás helyével és irányával, sem azzal, hogy hogyan lehetne védekezni ellene. Csak *Rommel* és *Hitler* volt meggyőződve arról, hogy a partraszállásra Normandiában kerül sor – a „sivatagi róka” nem kis figyelmet szentelt a normandiai partszakasznak az atlanti fal építésekor. *Hitler* viszont rögtön a partraszállás után, rá jellemző módon azonnal cselre gyanakodott.

Rommel és von *Rundstedt* a tartalék páncélosadosztályok felhasználásának módjában sem értett egyet. *Rundstedt* a régi módszert képviselte, amely szerint egy nagy központi tartalékegységet kell kialakítani, amit majd akkor lehet bevetni, amikor már ismert lesz az invázió súlypontja. *Rommel* ezzel szemben a tartalékok egyenletes part menti elosztását szorgalmazta, meggyőződése volt, hogy a szövetségesek légi fölénye lehetetlenné tesz bármilyen nagyobb tartalék előrevonást. Mindketten előterjesztették terveiket *Hitlernél*, a Führer pedig kompromisszumos döntést hozott, amivel mindkét stratégiai elképzelést megtorpedózta – felszabadított *Rommel* számára néhány páncélosadosztályt a tartalékból, azonban csak feleannyit, mint amennyit *Rommel* szeretett volna. Ennek következtében von *Rundstedt* kezében sem maradt elegendő erő, ráadásul *Rundstedt* ezt az erőt csak *Hitler* főparancsnokságának engedélyével használhatta. A németeknek Normandiában hat

gyalogshadosztályuk volt. A 322. és a 716. a tengerpart mellett bontakozott szét, a 709. és a 711. egyes részeivel együtt. A balszárnyon a 91. hadosztály és egy ejtőernyős ezred alkotta a tartalékot, a jobbszárnyon, Caen mellett a 21. páncélosadosztály állt védelemben. A part menti erődítések nem elég erősek, de *Rommel* igyekszik mindent a part mentén összpontosítani, amivel megállíthatja az inváziót, a helyzetét azonban megnehezítették a szövetségesek bombázásai és légítámadásai.

A német nyugati tengerészeti csoport parancsnoka, *Krancke* admirális szintén nem volt könnyű helyzetben. A hajóit állandóan támadták a levegőből, sem a kikötőkben, sem a nyílt tengeren nem voltak biztonságban. Csak négy torpedóromboló és mintegy 200 kisebb hajó állt a rendelkezésére, ez szinte neveltség a szövetséges hadiflottához hasonlítva.

A német légierő helyzete sem volt könnyű: *Speerle* 3. légiflottája mintegy 200 repülőgéppel rendelkezett, a pilóták nagy része újonc. A Luftwaffe kötelékében szolgáló katonák – *Göring* utasítására – nem vehettek részt még a védelmi állások építésében sem. A légierő hadosztályai nem tartoztak teljesen a német főparancsnokság alá, és így sem az OKW, sem *Rommel* nem vezényelhette őket. A légierő gyengeségét bizonyította az is, hogy az invázió első napján mindössze egy darab szövetséges repülőgépet lőttek le.

A szövetségesek tengeri hadereje 2 csatahajóból, 2 monitorból, 23 cirkálóból, 105 torpedórombolóból és 1076 egyéb hajóból állt. Ehhez jött még 2700 teherhajó és 2500 partraszálló hajó. A légierő 3500 nehézbombázó, 5500 vadászgép és 2400 szállító repülőgép felett rendelkezett. E hatalmas túlerő ellenére a partra szállított katonák száma alig haladta meg a normandiai németekét. Az első hullámban három ejtőernyős és öt gyalogshadosztályt vetettek be, valamint néhány kommandós- és ranger egységet. A brit és a kanadai szektorban még ezen felül három páncélos dandárt is bevetnek. Röviddel éjfél után két amerikai ejtőernyős hadosztályt, a 101. és a 82. dobta le a szövetségesek az Utah partszakasz mögé. E partszakasz mögött a terep mocsaras, a 101. hadosztály feladata itt az utak biztosítása. A 82. hadosztály némileg beljebb, keletebbre ért földet, és a Meredet folyó mindkét partján tisztogató akciókba kezdett. Az ejtőernyősök azonban szétszórta csoportokban értek földet – a 101. hadosztály parancsnoka például az első napon alig

1100 ember felett rendelkezett a teljes létszámot jelentő 6600-ból. Hatalmas a kavargás, és gyakran került sor olyan helyzetekre, hogy 50-60 emberből álló csoportok egész zászlóaljakra méretezett feladatok végrehajtására kényszerültek. Ennek a káosznak azonban haszna is volt a szövetségesekre nézve, ugyanis a németek soraiban is zavart keltett. Egy ilyen elszigetelt csoport meglepte és csetepatében megölte a német 91. hadosztály parancsnokát, és így ez a hadosztály, amelyet speciálisan az ellenséges légideszant likvidálására képeztek ki, parancsnok nélkül maradt.

Az ejtőernyősök legnagyobb fegyverténye a St. Mére Eglise kisváros elfoglalása. A szövetségesek balszárnyán az angol 6. ejtőernyős hadosztályt vetették be. Az angolok feladata az Orne folyó hídjainak birtokbavétele és Dives folyó hídjainak felrobbantása volt, hogy ezzel védett legyen a hadosztály szárnya. Az angol ejtőernyősök sikeresen végrehajtották feladataikat, és egészen addig tartották pozíciójukat, amíg meg nem érkezett az erősítés a tengerpartról. Sikeresen feltartóztatták a német 21. páncéloshadosztály részeit is, és így a német páncélosok nem tudtak az Omaha parton partraszálló amerikaiak ellen vonulni.

Utah partszakasz

Az itt támadó amerikai 7. harccsoport parancsnoka *Collins* tábornok. A partraszállást a 4. hadosztály hatotta végre, *Barton* tábornok parancsnoksága alatt. Az amerikai kétéltű tankok a parthoz viszonylag közel kerültek vízre bocsátva, és így nagy részük sértetlenül partot ért. A háborgó tenger miatt azonban az egész itteni partraszállás az Utah partszakasz déli részére összpontosult. A német ellenállás gyenge, a partra szállított egységek gyorsan nyomultak előre, a legnagyobb előlük álló akadály a mocsaras, sáros terep. A nap folyamán mintegy 23500 embert tettek itt partra, a harcban elesettek száma kevesebb, mint 200.

Omaha partszakasz

Az Omaha partszakaszt *Gerow* tábornok 5. harccsoportja, valamint *Bradley* tábornok 7. harccsoportja támadta. A tengerészeti erők az 1. és a 29. hadosztály katonáit tették partra. Az amerikai katonák előtt álló terep meglehetősen tagolt és nehéz, védekező harcokra alkalmas. Itt a támadás kezdettől fogva nehezen, rosszul haladt előre. A 446 Liberator típusú bombázóból, amelyeknek a német part menti erősítéseket kellett bombáznuk, csak 329 tette tiszteletét, ráadásul a bombáikat nagyrészt mélyen a német állások mögött dobták

le. A gyalogság és az utászok már a parttól 16 km-re beszálltak a partraszálló csónakokba, a kétéltű tankokat pedig a parttól 6 km-re bocsátották vízre, és a nagy részük elsüllyedt. A partraszálló csónakokat kísérő kisebb torpedórombolók nem tudtak hatásos, a partraszálló csónakokat elfedő füstfüggönyt gerjesztetni, és a tüzérségi fedezetet adó cirkálók és rombolók ágyútüzének elhallgatása után a német oldal kemény választüzet nyitott, ami súlyos veszteségeket okozott az amerikaiaknak. Az első amerikai támadóhullámok teljesen visszasöpörték a tengerbe.

Az utászok szintén nehéz helyzetbe kerültek, mert a part menti műszaki záróeszközök eltávolítása közben nem tudtak a speciálisan átalakított utásztankok segítségére támaszkodni. A támadás megfeneklett a parton, de az újabb erősítések beérkezésével sikerült az amerikaiaknak előrenyomulniuk. A torpedórombolók a part közvetlen közeléből lőtték a német ellenállás fő tüzfészkeit, de a nap végén, a parton levő 34 ezer 300 amerikai katonából egynek sem sikerült 2 km-nél mélyebben előrenyomulnia. A halottak száma elérte az ezret.

„We know more about war than about peace, more about killing than about living” – *Omar N. Bradley*. Olvasható a német temető bejárata előtti múzeumban La Cambe-ban. Vagyis: többet tudunk a háborúról, mint a békéről, többet az öldöklésről, mint az életéről.

Gold partszakasz

Ezt az Arromanches és La Riviére között elterülő partszakaszt az 50. angol hadosztály és a 8. páncélos dandár katonái támadták. A partraszállást itt valamivel később hajtották végre, mint az Omaha szakaszon, így itt nem lehetett számolni a védekező fél meglepésével. Arromanches, La Riviére és Le Hammel műszaki zárással és betonerdőkkel kerültek megerősítésre, és az erdők nagy része károsodás nélkül vészelt át a szövetségesek bombázását. Az itt partraszálló angoloknak így nagyon nehéz dolguk volt, de *Hobart* tábornok tankjai segítségével sikerül megtisztítaniuk a partot, csak Le Hammel körzetében

szenvedtek el súlyos veszteségeket. Az angolok előrenyomulása viszonylag gyors, a 25 ezer partra tett katonából mintegy ötszázan haltak meg, ez a súlyos harcokra való tekintettel nem olyan nagy veszteség.

Juno partszakasz

Ezen a szakaszon a 3. kanadai gyalogoshadosztály és a 2. kanadai páncélos dandár támadott. A parancsnokuk *Crocker* tábornok (ugyanaz, aki a Sword partszakaszon támadó egységeket is vezényelte). A kanadaiak rohama az első perctől kezdve sikeres, remekül használták fel a kétéltű harckocsikat és a funnies tankokat is, amelyek jelentős szerepet játszottak a német ellenállás felszámolásában. A kanadaiak gyorsan nyomultak előre, a támadás tempóját azonban lassították a tengerparton kialakult közlekedési dugók. Ennek ellenére már az első nap 21 ezer 400 katonát sikerül partra tenni.

Sword partszakasz

Az angol 3. gyalogos hadosztály és a 27. páncélos dandár területe. Az itteni partraszállásban részt vettek önálló tengerészgyalogos egységek és különlegesen kiképzett kommandós rohamcsapatok is. A rohamot támogató hajók tüzüket a Merville-i német ütegekre összpontosították, ugyanis ezek tüze komolyan veszélyeztette az angol támadás sikerét. A Sword szakaszon a kétéltű harckocsik és a funnies speciális tankok nagy része sikeresen partot ért, és hatékonyan támogatva az angolokat a partszakasz megtisztításában. Dél előtt 10 órára már kifüstölték a német tüzfészkeket, és a különleges rohamcsapatok mélyen benyomultak a szárazföldre, hogy az Orny körzetében szorongatott szövetséges légideszant-egységek segítségére siesse nek. Az angol gyalogság előrenyomulását azonban fékezte a tengerparton kialakult forgalmi dugó, valamint a német 21. SS páncéloshadosztály ellentámadása is, amit ugyan sikerült visszaverni, de a német tankok áttörtek a Juno és a Sword szakaszok között, és kijutottak a tengerpartra. A német tankok alacsony száma miatt azonban ennek az áttörésnek semmi jelentősége nem volt. Az angolok estig 28500 embert tettek itt partra, és szilárdan a kezükben tartották a hídfőt.

Az Overlord hadművelet első napja a szövetségesek számára egyértelműen sikerrel zárult. Csaknem 150000 embert sikerült partra tenni, és a szövetséges légierő sikeresen akadályozta a németeket abban, hogy Normandiába csoportosítsák a haderejüket.

Kép és szöveg: Vastagh László

Honvéd Kulturális Központ programajánló

MÁJUS

4. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – zenél Pál Zoltán Trio

Helyszín: Pódium bár

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

5. hétfő 18.00 óra

Stefánia Szalon

A honfoglaló magyarok közelharci fegyverei elméletben és gyakorlatban.

Vendégünk: *dr. Hidán Csaba* régész-történész, harcművészet oktató.

Helyszín: Stefánia-palota, Aradi terem

Belépés díjtalan!

Előzetes regisztráció szükséges a 06-30-690-9141 telefonszámon, vagy az aranykovacs.andrea@hm.gov.hu

6. kedd 17.00 óra

Filmklub – Az utolsó skót király (színes, magyarul beszélő, amerikai-angol thriller, 121 perc, 2006)

A filmklubot vezeti *Kovács Gellért*, az MR2-Petőfi Rádió filmszerzője.

Helyszín: Gobelin terem

Belépés díjtalan!

8. csütörtök 17.00 óra

Mindenki Hadtudománya Szabadegyetem – Az első világháború kitörésének 100. évfordulója.

Előadó: *dr. Kovács Vilmos* ezredes, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka

Helyszín: Gobelin terem

Belépés díjtalan!

9. péntek 19.00–02.00 óra

Asterix Music Club

Belépés 25 éves kortól

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

11. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – zenél a Bulletproof Band

Helyszín: Pódium bár

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

13. kedd 14.30 óra

János Vitéz

A Honvéd Táncszínház előadása

Belépés díjtalan!

Helyszín: Színházterem

14. szerda 17.15 óra

Női-S-Klub

Élj 100 évet egészségesen meridián tornával – vendégünk: *dr. Eöry Ajándok* háziorvos, természetgyógyász.

Klub nőknek női dolgokról, oldott hangulatban, a női lét fontos kérdéseiről.

Gyermekegőrzés foglalkozással a könyvtárban!

Helyszín: Intarzia terem

Belépés díjtalan!

15. csütörtök 18.00 óra

Hangverseny – *Szabó Imre* őrnagy és *Nagy Zsolt* Gábor százados fúvóskar-nagy diploma hangversenye. Közreműködik a Magyar Honvédség Központi Zenekara. Belépés díjtalan!

Előzetes regisztráció szükséges a 06-1-433-9012 telefonszámon, vagy a csuka.zoltanne@hm.gov.hu e-mail címen.

16. péntek 18.00 óra

Nautilus Vacsoraest

Honvéd belépő: 800 Ft.

Nautilus tagsággal: 1000 Ft.

Vendég belépő: 1500 Ft.

Belépéshez asztalfoglalás szükséges a 06-1-433-9012 telefonszámon, amelyet 19 óráig tartunk fenn!

Vacsora 18 órától, zene 19 órától.

Helyszín: Regiment étterem

18. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – zenél a TomCatBand

Helyszín: Pódium bár

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

25. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – zenél a TomCatBand

Helyszín: Pódium bár

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

29. csütörtök 17.00 óra

Missziós Történetek előadás-sorozat

Ukrajna és a régió válsága – érdekek csatája. Előadó: *dr. Isaszegi János* nyugállományú vezérőrnagy PhD, háborús hadműveleti szakértő, c. egyetemi tanár.

Helyszín: Gobelin terem

Belépés díjtalan!

JÚNIUS

26. csütörtök 17.00 óra

Missziós Történetek előadás-sorozat

A Balkán kiújult konfliktusai – regionális konfliktus.

Előadó: *dr. Isaszegi János* nyugállományú vezérőrnagy PhD, háborús hadműveleti szakértő, c. egyetemi tanár.

Helyszín: Gobelin terem

Belépés díjtalan!

MH Budapesti

Nyugállományúak Klubja rendezvényei

MÁJUS

5. hétfő 15.00 óra

Filmmúzeum – Pál utcai fiúk

Gobelin terem

7. szerda 10.00 óra

Múzeumlátogatás – Vasarely múzeum

24. szombat

Helyőrségi gála (vacsora, zene, tánc)

26. hétfő 10.00 óra

A közművelődési bizottság ülése – klubszoba

27. kedd 10.00 óra

Gondtalan órák – színházterem

Tarr Mari sűgő előadása

Közreműködik: *Dunai Tamás* színművész klarinéton.

Előadás és tánc 700, az ebéd 900- Ft.

Jegyek a jegypénztárban kaphatók

29. csütörtök 14.00 óra

A szociális és kegyeleti bizottság ülése – klubszoba

29. csütörtök 08.00 óra

Kirándulás Aszódra

Gyülekező a keleti pu. 8-as vágányánál 08.00-kor. A vonat 08.30-kor indul!

A kirándulást *Pintye János* (tel: 220-6747) vezeti. A programban szerepel a Grassalkovich kastély vadászati kiállításának megtekintése is.

JÚNIUS

2. hétfő 15.00 óra

Filmmúzeum – Bakaruhában

Gobelin terem

17. kedd 14.00 óra

Csendül a nóta – színházterem

SZIRT együttes – Nyáridőben

Belépődíj 700 Ft.

Jegyek a jegypénztárban kaphatók.

24. kedd 13.30 óra

Vetélkedő – Stefánia-palota emeleti Oval terem

Az I. Világháború.

26. csütörtök 07.30 óra

Kirándulás Győrbe

Gyülekező a keleti pu. 9-es vágányánál 07.30-kor. A vonat 08.11-kor indul és IC pójtjegy vásárlása kötelező! A kirándulást *Pintye János* (tel: 220-6747) vezeti.

AUGUSZTUS

25. hétfő 10.00 óra

A közművelődési bizottság ülése – klubszoba.

28. csütörtök 14.00 óra

A szociális és kegyeleti bizottság ülése – klubszoba.

Hölgyek mesélték

(Egy jót nevetni, mindig jó!)

Réges-régen, a tv hőskorában esténként még a nők olvastak fel esti mese gyanánt. Egy alkalommal, teljesen váratlanul az utolsó pillanatban a bemondónó rosszul lett, és helyette az egyik férfi kollégát kérték fel a mesemondásra.

- Szervuszatok, gyerekek - köszönt illendően az ötvenhárom éves szakállas figura.

Fecske anyó vagyok... - folytatta, és a korabeli felvételen látszik, hogy az operatőr megbillenti a statívet a röhögéstől.

A mesélő, nagydarab szakállas figura folytatta: és épp a tojásaimon ülök... - a

korabeli kollegák szerint ekkor a hangosító, valamint az összes díszletes és kellemes halkan kiosont a folyosóra, majd összeesett a röhögéstől. Utolsónak az operatőr maradt, aki a következő mondat után hagyta el a stúdiót: ...és a fészekből kilóg a szép villás farkam...

Nyáron, nagy melegben mentünk bevásárolni. Ahogy bekanyarodtunk a Tesco parkolójába, a kormány gömbcsuklója kiugrott. A férjem nagy nehezen azért beparkolt, mondta, amíg bevásárolok, megjavítja a kocsit. Ahogy visszafelé toltam a bevásárlókocsit, láttam, hogy az autónk eleje fel van emelve, és alatta fekszik a férjem. Két szőrös lába kilóg a kocsi alól, és a rövidnadrágjából kikanalál vesszője. Néhány szájtáti meg ott vigyorgott. Leguggoltam, és egy gyors mozdulattal visszapakoltam a helyére. Ahogy felálltam, ott láttam állni a férjemet az autó túloldalán. Hosszúnadrágban! Rövidnadrágban a szerelő volt. Három öltéssel kellett összevarrni a homlokát, meglepetésében úgy beverte a fejét az alvázba.

Tanulság: Mindig figyeljünk, mit vesz fel a páruunk reggel, és természetesen emlékezzünk rá, akármilyen meleg van!

Színházba indultunk a férjemmel, és taxit hívtam. Mielőtt a kocsi megjött, kiraktam a macskát a házból, de azonnal visszaszökött, és felrohant a lépcsőn. A férjem a macskát kereste, amikor megjött a taxi. El akartam titkolni a sofőr elől, hogy a ház őrizetlenül marad, ezért azt mondtam: A férjem rögtön jön, csak felment elköszönni az anyámtól. A férjem néhány perc múlva jött is, beült mellém a taxiba, és azt mondta: A vén dög az emeleti szobában az ágy alá bújt. Egy fogással kellett kikergetnem.

Pécs, Nagy Lajos Gimnázium. Buszos osztálykirándulás keretében vittük a diákokat a kaposvári Csiky Gergely Színház, Dózsa György című színdarabjának előadására. A baranyai megyeszékhelyről az út kb. 1-1.5 óra. Időben el is indultunk, ám a busz defektet kapott és a szókimondó buszsofőrnek egy órájába telt kicserélni a kereket. Így már természetesen nem értünk oda időben, csak amikor már javában folyt az előadás. Nosza, annyi baj legyen, a jegyek fizetve, a helyek fenntartva, mind a negyven ember, élén sofőrünkkel megpróbálta lapos kúszásban elfoglalni a székeket. Az előadásnak pont ebben a pillanatában ért a szövegkönyv ahhoz a részhez, amikor a jobbágyseréget verbuváló Dózsa így kiált fel: Hol késtetek, Parasztok?

Mire a buszvezető magára véve a felszólítást, így vág vissza: Hát b... m., lerobbant a buszunk.

K.L.

Nehéz a dolga

Minden bizonnyal nehéz a dolga annak, aki bíróságon jegyzetel. Ezek részletek a „Disorder in the American Courts” című könyvből valók.

Ügyvéd: Mit mondott a férje, mikor felébredt?

Tanú: Hol vagyok, Cathy?

Ügyvéd: És miért lett ekkor dühös?

Tanú: Mert Susannak hívnak!

Ügyvéd: Aktív szexuális életet él?

Tanú: Nem, csak fekszem a hátamon és nézem a plafont.

Ügyvéd: Doktor úr, igaz, hogy ha valaki alvás közben meghal, akkor csak másnap veszi észre, hogy meghalt?

Tanú: Mondja, ön tényleg elvégezte az egyetemet?

Ügyvéd: Doktor úr, hány halottat boncolt karrierje során?

Tanú: Mindenki, akit eddig boncoltam halott volt. Az élők túlságosan ellenkeznek.

Ügyvéd: Emlékszik arra, hogy mikor kezdte a boncolást?

Tanú: 8.30 körül.

Ügyvéd: És Denton úr akkor halott volt?

Tanú: Hát, ha az elején nem is, a végén már biztos halott volt.

Ügyvéd: Doktor úr, leellenőrizte a páciens pulzusát boncolás előtt?

Tanú: Nem.

Ügyvéd: Leellenőrizte a vérnyomását?

Tanú: Nem.

Ügyvéd: Leellenőrizte a légzését?

Tanú: Nem.

Ügyvéd: Akkor lehetséges, hogy a páciens még élt, mikor elkezdte a boncolást?

Tanú: Nem.

Ügyvéd: Honnan tudja?

Tanú: Mert az agya az íróasztalomon volt egy üvegben.

Ügyvéd: Értem, de lehetséges, hogy mégis élt?

Tanú: Nagyon kicsi az esély, de ha élt volna, akkor minden bizonnyal ügyvéd lett volna.

Ügyvéd: Hány éves a fiatalabbik fia, a 20 éves!

Tanú: 20, mint az ön IQ-ja.

Ügyvéd: Kérem, írja le a vádlottat!

Tanú: Középmagas, szakállas.

Ügyvéd: Férfi, vagy nő?

Tanú: Hacsak nem volt itt a cirkusz, férfire tippelek.

-v/-

Honvéd Kulturális Központ

Nyitva: minden nap 08.00—22.00

1143 Budapest Stefánia út 34-36

Levelezési cím: 1438 Budapest, Pf: 552

Tel: +36-1-460-0796

HM: 26-424

Jegyinformatió – Közösségszolgálat

HM tel.: 26-163

Tel.: 06-1-460-0797

E-mail: farago.bernadett@mil.hu

Programinformáció – Közművelődési csoport

HM tel.: 26-157

Tel.: 06-1-433-9012

E-mail: kozmuvelodes@stefania.hu

(ideiglenesen nem elérhető)

Vendéglátás – asztalfoglalás

HM tel.: 26-428

Tel.: 06-1-883-6634

vagy 06-30-777-5293

E-mail: regimentetterem@mil.hu

Terembérlési információk – Rendezvényiroda

Bagarus Istvánné

HM tel.: 26-191

Tel.: 06-1-433-9014

bagarus.istvanne@hm.gov.hu

Szabó Mónika

HM tel.: 26-201

szabomonika@hm.gov.hu

Rekreációs osztály:

HM fax: 26-110

Fax: 06-1-237-5554

Medve Jelena (Balatonkenese, Badacsonyládbihegy)

HM tel.: 26-111

Tel.: 06-1-237-5588

Müllerné Pál Judit (Mátraháza, Mályi)

HM tel.: 26-115

Tel.: 06-1-433-9002

Stokinger Edina (kiképzési rendezvények, Csapok)

HM tel.: 26-120

Tel.: 06-1-433-9006

Jordán Krisztina (nemzetközi üdültetés, CLIMS)

HM tel.: 27-435

Tel.: 06-1-883-6681

Könyvtár:

HM tel.: 26-233

Tel.: 06 1 883-6635

E-mail: mezei.andrea@hm.gov.hu

Portaszolgálat

HM tel.: 26-424

Tel.: 06-1-460-0796

Információs pult:

HM tel.: 26-437

Tel.: 06-1-383-4958

Rejtvény. A meghatározások alapján helyettesítse be a számokat betűkkel, írja azokat az ábra azonos számú mezőibe. A helyes válaszok esetében az ábrában vízszintesen és folyamatosan összeolvasva kapja a megfejtést, Camus gondolatát. A sötét mezők a szóközöket jelzik. A meghatározások „00” betűhelyeire Á, C, R, Ö betűk kerülnek, azonban az ábrában nem használandók fel. *Beküldési határidő június 10.*

1	2	3	4	5	6		7	8	9
10		11	12	13	14	15	16		17
18	19		20	21	22	23	24	25	
26	27		28	29	30	31	32	33	34
35	36		37	38	39	40	41	42	
43	44	45		46	47	48	49	50	
51	52	53		54	55	56	57	58	59
60	61		62	63	64	65	66		67
	68	69	70	71	72	73	74	75	
76	77	78	79	80		81	82	83	84
85	86	87		88	89				

Egyházsrádóc keleti faluszomszédja

19 32 06 74 27 00 35 50 86 51 70 08 47 09 77 89

Újduvar nyugati szomszéd helysége

16 03 02 59 13 00 61 04 49 22 10 62 01 84 69 57 67

Szarvas nyugati szomszéd faluja

54 46 84 68 83 61 40 71 58 73 44 66 64 00 00 61

Város a Lajta folyó mentén

81 08 89 63 45 06 80 12 53 39 00 65 76 00 00

Mezőcsát északi faluszomszédja

29 12 00 37 00 55

Dombóvár nyugati szomszédja

15 48 72 41 47 18

Kesznyéten nyugati faluszomszédja

25 88 00 01 45 00 83

Tura nyugati szomszéd faluja

38 39 78 52 80 70 26 43 24 14

Vasszentmihály északi szomszédja

36 51 42 49 83 75 74 31 17 32 27

Falucska Bakonybél-től keletre

87 85 79 56 35 67 02 59 00 00

Nyíradony északkeleti faluszomszédja

30 59 11 00 20 21 70 00 78 53 23 24

Vámosoroszi nyugati szomszéd faluja

33 71 28 32 67 34 60 00 04 65 07 05

Szőke nő kifakad a férjének: Elegem van az egészből! Sosem jössz haza időben, éjszakára is kimaradsz. Megcsalsz füvel-fával! Most már abban sem vagyok biztos, hogy te vagy a gyerekeink apja!

Rendő: Elkaptuk a tolvajt, aki Önhöz betört. Mindent bevallott, mindent visszaadott. Itt kell aláírni.

Áldozat: Látni akarom! Beszélnem kell vele!

Rendő: Minek?

Áldozat: Éjjel kettőkor úgy surrant be, hogy a feleségem nem ébredt fel. Érdekel a technikája.

Új bundában jön haza az asszony. A gyerekei körül rajongják.

- Jaj de szép! Ugye a papától kaptad?

- Ugyan már! Ha az apátokra vártam volna, akkor ti sem lennétek!

Mi kell a sörösládák cipeléséhez?

- Rekeszizom.

A székelv elvesz egy dolgos, de csúnya lányt. A menyecskét bántotta kinézete, mindegyre mondogatta:

- Jaj, de csúnya vagyok, jaj, hogy én milyen csúnya vagyok. Az ura bólogatott egy ideig, majd azt mondta:

- Ne sajnáltsd magadot, Bözsi, me' te csak a tükör előtt látod magadot. De mit szóljak én, aki egész nap látlak?

Hazakíséri Mózsi Julcsát a bálból. Nekinyomja a kerítésnek, de Julcsa ellenkezik: Hagyj békít, nem vagyok én olyan!

Mózsi elengedi: No, jól van, én akkó megyek hazafelé. Mongyá' valami biztatót neköm.

- Nincs rajtam bugyi.

A gyilkos szembeáll a székellyel: Pénzt vagy életet!

- Há'... én eiszte inkább az életet választom, me' ha má' meghóttam, mit eskezenék a pénzzel?

A rendőr a halottra mutat: Így jár, aki figyelmetlenül közlekedik. Íme, az élő példa.

Lapunk az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, Honvéd Kulturális Központ valamint az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja közös kiadványa. Felelős szerkesztő: *Vastagh László*. Észrevételeiket és javaslataikat klubunk címére szíveskedjenek eljuttatni. MH Budapesti Nyugállományúak Klubja 1143 Budapest, Stefánia út 34. **Telefon:** +36 (1) 433-9019 vagy HM: 26-419. Pártpolitikai írásokat – alapszabályunkkal összhangban – nem áll módunkban közölni. Írásait szerkesztett formában tesszük közzé. Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. *(Szerkesztő bizottság)*